

รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา (มคอ.๓)
รายวิชา ๔๐๒ ๓๒๑ รัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต	ขอนแก่น
วิทยาลัยสงฆ์	ขอนแก่น
คณะ	สังคมศาสตร์
ภาควิชา	รัฐศาสตร์
หลักสูตร/สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๔๐๒ ๓๒๑ รัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ (Buddhist Public Administration)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต และประเภทหมวดวิชาเฉพาะ (วิชาเฉพาะด้านทางรัฐประศาสนศาสตร์)
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้บรรยาย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาลี อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร.ภูกาญจนภุชงค์ ปุ่ลันรัมย์, ป.ธ. ๙ อาจารย์ผู้บรรยาย อาจารย์ ดร.ภูกาญจนภุชงค์ ปุ่ลันรัมย์, ป.ธ. ๙
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑ / ๒๕๖๖ ชั้นปีที่ ๓ ภาคสมทบ (บรรพชิต-คฤหัสถ์)
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ๔๐๒ ๓๐๓ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration Theory)
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ๔๐๒ ๓๑๔ การบริหารการคลังส่วนท้องถิ่น (Local Fiscal Management)

<p>๘. ทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้</p> <p>กำหนดการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในรายวิชานี้</p>
<p>๙. สถานที่เรียน</p> <p>ห้องเรียนออนไลน์ / ห้อง ๔๐๕ (ภาคสมทบ) ชั้น ๔ อาคารเรียน ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อ.จ. อาสภมหาเถร) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น</p>
<p>๑๐. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด</p> <p>๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖</p>

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>๑.๑ มุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขอบข่าย ทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธที่ปรากฏในพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนา และผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่</p> <p>๑.๒ มุ่งเน้นให้นิสิตสามารถวิเคราะห์แนวคิดทางการเมือง การบริหารและการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนา และจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่</p> <p>๑.๓ มุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับหลักการทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนา และจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>๒.๑ เพื่อให้ผู้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักพื้นฐานทางการเมือง การบริหาร และการปกครองตามทัศนะของรัฐประศาสนศาสตร์ และเป็นการเตรียมความพร้อมด้านปัญญาในการนำความรู้ ความเข้าใจในหลักการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนา</p> <p>๒.๒ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของหลักทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนา และจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่</p> <p>๒.๓ เพื่อให้ผู้นิสิตสามารถวิเคราะห์หลักทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนา รวมถึงหลักทางการเมือง การบริหาร และการปกครองทางศาสตร์สมัยใหม่ที่น่าสนใจ</p> <p>๒.๔ เพื่อให้ผู้นิสิตรู้จักหลักการพัฒนาคุณธรรมของบุคคลให้สอดคล้องกับแนวโน้มด้านการเมือง การบริหาร และการปกครองตามแนวรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ที่มีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยในสังคมปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตต่อไป</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก ตำราทางพระพุทธศาสนา และจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่</p>			
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๓ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	ไม่มีการสอนเสริมในรายวิชา	มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำวิชาหรืออาจารย์ผู้สอน ให้คำปรึกษาผ่านโปรแกรมโทรศัพท์มือถือ (Line, Messenger, Facebook) - มุมแนะนำ ห้องสำนักงานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ห้อง ๒๑๑ ชั้น ๒ อาคารเรียน ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อสภมหาเถร) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น - อาจารย์ประจำวิชาหรืออาจารย์ผู้สอน จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องแบบออนไลน์ และเวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ห้องสำนักงานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ห้อง ๒๑๑ ชั้น ๒ อาคารเรียน ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อสภมหาเถร) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น (เฉพาะรายที่ต้องการ) 			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบต่อตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่อ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมสร้างความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	- มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา)

๑. คุณธรรม จริยธรรม		๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา		๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบต่อ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒	๓
●	●	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	○

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ความรับผิดชอบต่อหลัก	๑) บรรยายเชิงวิชาการ และขณะ	๑) ประเมินพฤติกรรมการเข้าเรียน

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
<p>(๑) พัฒนานิสัยและประพฤติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้ง ส่วนตนและส่วนร่วม</p> <p>(๒) สามารถปรับวิถีชีวิตใน ความขัดแย้งทางค่านิยม และจัดการปัญหาทาง คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐาน และความรู้สึกร่วมกัน</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>- ไม่มี</p>	<p>บรรยาย หรือทำกิจกรรมใดๆ ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน</p> <p>๓) ยกกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหา ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม จิต สาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม ให้นิสิตแสดงความคิดเห็นในการ แก้ปัญหา</p> <p>๔) กำหนดให้นิสิตฝึกอภิปราย วิเคราะห์เนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๕) การฝึกทักษะการศึกษาค้นคว้า เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสน ศาสตร์เชิงพุทธ</p> <p>๖) การมอบหมายงาน</p>	<p>ความรับผิดชอบงาน ความตรงต่อ เวลา</p> <p>๒) ประเมินผลจากการนำเสนอหรือ ส่งงานที่มอบหมายตรงตามกรอบ เวลาที่กำหนดไว้</p> <p>๓) การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>๔) ประเมินผลจากการทดสอบกลาง ภาค และสอบปลายภาค</p>

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๒) รู้และเข้าใจถึง ความก้าวหน้าของความรู้ ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบและ ข้อบังคับที่ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ใน สาขาวิชารัฐประศาสน</p>	<p>๑) บรรยาย อภิปราย</p> <p>๒) การทำงานกลุ่ม/การนำเสนอใบ งานเดี่ยว</p> <p>๓) การวิเคราะห์กรณีศึกษา และ มอบหมายให้ค้นคว้าข้อมูล ที่ เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและ นำเสนอ</p>	<p>๑) ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้น ทั้งด้านศักยภาพและสมรรถภาพ</p> <p>๒) สมุดบันทึก</p> <p>๓) รายงาน/ใบงาน/โครงการ</p> <p>๔) การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>๕) ประเมินการนำเสนอสรุป</p>

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
ศาสตร์ ความรับผิดชอบบรอง (๑) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการของแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (๓) ตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	๔) เน้นการศึกษาโดยใช้บททดสอบ/กิจกรรมทั้งในห้องเรียน และลงฝึกปฏิบัติพื้นที่ภาคสนามนอกห้องเรียน ๕) เน้นการศึกษาโดยใช้ปัญหา และโครงการงาน (Problem base learning) ๖) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Student Center) ๗) มอบหมายให้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ๑ เรื่อง	การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
ความรับผิดชอบหลัก (๑) สามารถค้นหาข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสนศาสตร์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย (๒) สามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้ แนวคิด และทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการ	๑) การบรรยาย/อภิปรายเชิงวิชาการ ๒) การมอบหมายงาน โดยมอบหมายหัวข้อ และให้ยกกรณีศึกษาตัวอย่างที่สอดคล้องกับหัวข้อเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า ให้นิสิตศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ และนำเสนอผลการศึกษาร่วมกัน อภิปรายกลุ่ม ๓) การให้นิสิตศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรัฐประศาสน	๑) ประเมินจากผลงานและการของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ ๒) ประเมินผลจากแบบฝึกหัดหรือการเขียนใบงานเดี่ยวและรายงานกลุ่ม การสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่แสดงถึงทักษะทางปัญญาที่เกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทาง ปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะทางปัญญา
แก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ - ไม่มี	ศาสตร์เชิงพุทธ จนเกิดทักษะ สามารถนำไปถ่ายทอดต่อได้ ๔) กำหนดให้ส่งรายงานและ นำเสนอการศึกษาค้นคว้า	

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ
ความรับผิดชอบหลัก (๒) สามารถปรับตัวได้ใน สังคมที่มีความหลากหลาย รับ ฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและ แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นทางรัฐประศาสน ศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบรอง (๑) มีความรับผิดชอบในการ พัฒนาตนเองและแสดงออก ซึ่งภาวะผู้นำและสมาชิกที่ดี ของกลุ่ม (๓) มีความคิดริเริ่มในการ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของ ตนเองและบริบทของกลุ่ม	๑) มอบหมายงานให้ผู้เรียนทำงาน เป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความรับผิดชอบ และการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม ๒) จัดกิจกรรมกลุ่ม ภายใน ห้องเรียนหรือห้องสมุด หรือนอก ห้องเรียน เพื่อการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลเกี่ยวกับ รัฐประศาสน ศาสตร์เชิงพุทธ ๓) มอบหมายงานเป็นรายบุคคล หรือกลุ่ม ๔) การนำเสนอหรือส่งใบงาน/ รายงานที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์ เชิงพุทธ	๑) ประเมินตนเองและเพื่อนด้วย แบบฟอร์มที่กำหนด ๒) การสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/ กลุ่ม ๓) การประเมินผลงานที่นำเสนอ ๔) ประเมินผลจากแบบฝึกหัดหรือ การเขียนใบงาน/รายงาน การสอบ กลางภาค และการสอบปลายภาค

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๒) สามารถใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับประเด็นปัญหาทางการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์</p> <p>(๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑) อภิปรายและมอบหมายกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสืบค้นสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบ</p> <p>๒) มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน หรือ e-Learning</p> <p>๓) ทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิงจากแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</p> <p>๔) นำเสนอ/ส่งใบงานหรือรายงานโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม</p>	<p>๑) ประเมินจากความสามารถในการจัดทำรายงาน และการนำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๒) ประเมินจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>๓) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย</p>

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	- แนะนำรายวิชาและแผนการสอน ชี้แจงแนวสังเขปและรายละเอียดประจำวิชา	๒	แนะนำ ชี้แจง อธิบาย รายวิชา และแผนการสอน	ดร.ภูภาณจนกฤษณ์ ปุสันรัมย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<p>เกณฑ์ การศึกษาตาม ระเบียบของมหาวิทยาลัย, การวัดผลและประเมินผล</p> <p>- เกริ่นนำรายละเอียดเนื้อหาสาระในแต่ละบทเรียนทั้ง ๑๒ บท เกี่ยวกับรายวิชา รัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ</p> <p>บทที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ</p> <p>- ความเป็นสหวิทยาการของรัฐประศาสนศาสตร์</p> <p>- ความหมายของรัฐประศาสนศาสตร์</p> <p>- ความหมายของกระบวนการทัศน์ในรัฐประศาสนศาสตร์</p> <p>สรุปประเด็น</p>		<p>เอกสารประกอบการเรียน การสอน</p> <p>- บอกล้างคั่นคว้าข้อมูล/แนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูล สารสนเทศ การทำเอกสาร สำหรับการนำเสนอ การใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล</p> <p>- แนะนำการเรียนการสอนบนระบบ e-Learning/โปรแกรม Classroom</p> <p>- แนะนำการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อต่างๆ เช่น Power Point และสื่อ VDO / YouTube (เพิ่มเติมการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑)</p> <p>(พัฒนาการเรียนรู้ด้าน คุณธรรมและจริยธรรม / พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ)</p> <p>- มอบหมายงานค้นคว้าและฝึกปฏิบัติ /ใบงานเดี่ยว/ แบ่งกลุ่มรับผิดชอบทำงานกลุ่มตามเนื้อหาของบทที่ได้รับ ให้ทำสื่อนำเสนอแบบ Power Point)</p> <p>(พัฒนาการเรียนรู้ด้าน ด้านความรับผิดชอบ / พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ)</p>	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารประกอบการสอน - หนังสือ / เว็บไซต์ - Power Point - สื่อสำเร็จอิเล็กทรอนิกส์ - เครื่องฉายมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ - เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก 	
๒	บทที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ (ต่อ) <ul style="list-style-type: none"> - วิวัฒนาการของการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ - สถานภาพของทางรัฐประศาสนศาสตร์ - ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์กับวิชาการรัฐศาสตร์ - ประโยชน์ของการศึกษาวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์เชิงพุทธ <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์
๓	บทที่ ๒ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา <ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา - ความเป็นมาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย - ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับสังคมไทย 	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<p>- ความสำคัญที่ต้องศึกษาหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาในพระไตรปิฎก</p> <p>- ทักษะเกี่ยวกับแนวคิดทางการเมืองการปกครอง และการบริหารตามแนวพระพุทธศาสนา</p> <p>สรุปประเด็น</p> <p>คำถามท้ายบท</p>			
๔	<p>บทที่ ๓ หลักนิติบัญญัติ และตุลาการในพระไตรปิฎก</p> <p>- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระไตรปิฎก</p> <p>- ความหมายของพระไตรปิฎก</p> <p>- องค์ประกอบของพระไตรปิฎก</p> <p>- ความสำคัญและคุณค่าของพระไตรปิฎก</p> <p>- หลักนิติบัญญัติในพระไตรปิฎก</p> <p>- หลักตุลาการตามแนวพระพุทธศาสนา</p> <p>- หลักนิติบัญญัติและตุลาการเปรียบเทียบกับหลักประชาธิปไตย</p> <p>- ระบบกฎหมาย และการลงโทษที่สอดคล้องกับพระวินัย และกฎหมายคณะสงฆ์</p> <p>สรุปประเด็น</p> <p>คำถามท้ายบท</p>	๒	<p>- บรรยาย Power Point อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ</p> <p>- อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>- เช็ชื้อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑</p>	ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณรัตน์
๕	<p>บทที่ ๔ แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยรัฐ</p>	๒	<p>- บรรยาย Power</p>	ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณรัตน์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของรัฐ - องค์ประกอบของรัฐ - แนวคิด ทฤษฎีการกำเนิดรัฐ - พัฒนาการของรัฐ - รูปแบบของรัฐ - การรับรองรัฐ - พัฒนาการสู่ความเป็นรัฐสมัยใหม่ - แนวคิดการกำเนิดรัฐในพระไตรปิฎก <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>		<p>Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	ภูสันรัมย์
๖	<p>บทที่ ๕ อุดมการณ์ทางการเมือง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของอุดมการณ์ทางการเมือง - ประเภทของอุดมการณ์ทางการเมือง - อุดมการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ - ประโยชน์ของอุดมการณ์ทางการเมือง - สถาบันทางการเมืองตามแนวคิดพระพุทธศาสนา - การจัดระเบียบระเบียบทางสังคมของรัฐในพระไตรปิฎก - ที่มาและความสำคัญของผู้นำรัฐ <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	ดร.กาญจนาภรณ์ ภูสันรัมย์
๗	<p>บทที่ ๖ การบริหารตามแนวพระพุทธศาสนา</p>	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และ 	ดร.กาญจนาภรณ์ ภูสันรัมย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> - ภาวะผู้นำของผู้บริหาร - คุณธรรมสำหรับนักบริหาร - คุณลักษณะของนักบริหาร - วิธีการบริหาร - พุทธวิธีการบริหาร - ธรรมะเพื่อการบริหาร <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>		<p>ยกตัวอย่างประกอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้า ห้องเรียน ตลอดภาค การศึกษาที่ ๑ 	
๘	<p>บทที่ ๗ แนวคิดการปกครองในสมัย พุทธกาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองการ ปกครอง - แนวคิดการปกครองทั่วไป - รูปแบบการปกครองสมัยพุทธกาล - คุณธรรมทาง พระพุทธศาสนา กับ หลักการปกครอง - แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย - อธิปไตย ๓ กับหลักปกครอง - วิเคราะห์การปกครองในสมัยพุทธกาล <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้า ห้องเรียน ตลอดภาค การศึกษาที่ ๑ 	ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณฺณรัมย์
๙	<p>สอบวัดผลกลางภาค</p>	๒		ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณฺณรัมย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑๐	บทที่ ๘ พระสูตรเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง - แนวคิดสังคมและการเมืองของพระพุทธเจ้า - การปกครองตามแนวจักรวรรดิสูตร - การปกครองตามแนวกฎหมายสูตร - การปกครองตามแนวมหาสีหนาทสูตร - การปกครองตามแนวมหาปริณีพพานสูตร สรุปประเด็น คำถามท้ายบท		- บรรยาย Power Point อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์
๑๑	บทที่ ๙ พระสูตรเกี่ยวกับการบริหาร - พุทธวิธีในการวางแผน - พุทธวิธีในการจัดองค์กร - พุทธวิธีในการบริหารงานบุคคล - พุทธวิธีในการอำนวยความสะดวก - พุทธวิธีในการกำกับดูแล - หลักการบริหารงานเชิงพุทธศาสตร์ สรุปประเด็น คำถามท้ายบท	๒	- บรรยาย Power Point อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์
๑๒	บทที่ ๑๐ หลักพุทธธรรมกับการปกครองและการบริหาร	๒	- บรรยาย Power Point อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> - แนวคิดในการนำหลักพุทธธรรมมาใช้กับการปกครองและการบริหาร - ความสำคัญของหลักพุทธธรรมต่อการปกครองและการบริหาร <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>		<ul style="list-style-type: none"> - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	
๑๓	<p>บทที่ ๑๑ การเมืองการปกครอง และการบริหารตามแนวคัมภีร์ชาดก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมาของคัมภีร์ชาดกเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง และการบริหาร - ระบบการเมืองการปกครองตามแนวคัมภีร์ชาดกในพระพุทธศาสนา - หลักการปกครอง ตามแนวคัมภีร์ชาดกในพระพุทธศาสนา <p>สรุปประเด็น คำถามท้ายบท</p>	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณฺณรัมย์
๑๔	<p>บทที่ ๑๒ การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของนักวิชาการสมัยใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของพุทธทาสภิกขุ - การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนาของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) 	๒	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย Power Point อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้าห้องเรียน ตลอดภาคการศึกษาที่ ๑ 	ดร.กาญจนาภรณ์ ปุณฺณรัมย์

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	สรุปประเด็น คำถามท้ายบท			
๑๕	วิเคราะห์/ถอดบทเรียน - นิสิตนำเสนอรายงานกลุ่ม สรุปประเด็น	๒	- บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้า ห้องเรียน ตลอดภาค การศึกษาที่ ๑	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์
๑๖	วิเคราะห์/ถอดบทเรียน - นิสิตนำเสนอรายงานกลุ่ม สรุปประเด็น	๒	- บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้า ห้องเรียน ตลอดภาค การศึกษาที่ ๑	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์
๑๗	สรุปเนื้อหาตั้งแต่บทที่ ๑-๑๒ เพื่อให้ นิสิตได้มองเห็นภาพรวมของเนื้อหาแต่ละบทในรายวิชา	๒	- บรรยาย Power Point อธิบาย และ ยกตัวอย่างประกอบ - อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น - เช็คชื่อรายงานตัวเข้า ห้องเรียน ตลอดภาค การศึกษาที่ ๑	ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุสันรัมย์
๑๘	สอบปลายภาค	๒	สอบแบบอัตนัย	วิทยาลัยสงฆ์

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			(ผ่านระบบ MCU e-Testing)	ขอนแก่น

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	มาตรฐานการเรียนรู้	วิธีการประเมินผล	ลำดับที่ที่ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมินผล
๑	ด้านคุณธรรมจริยธรรม <u>ความรับผิดชอบหลัก</u> ข้อ ๔.๒.๑ (๑), (๒)	- สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน - ประเมินผลงานจากการทำใบงาน เดี่ยวหรือรายงานกลุ่ม/เข้าชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %
๒	ด้านความรู้ <u>ความรับผิดชอบหลัก</u> ข้อ ๔.๒.๒ (๒)	- การตอบคำถามในชั้นเรียน - กิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน - การสอบกลางภาค	๑-๘, ๑๐-๑๗ ๙	๒๐ %
๓	ด้านทักษะทางปัญญา <u>ความรับผิดชอบหลัก</u> ข้อ ๔.๒.๓ (๑), (๒)	การสอบปลายภาค แบบอัตนัย	๑๘	๔๐ %
๔	ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ <u>ความรับผิดชอบหลัก</u> ข้อ ๔.๒.๔ (๒)	- การสังเกตพฤติกรรมจากการ ทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน/การมี ส่วนร่วม - การนำเสนอรายงาน/อภิปราย เสนอความคิดเห็น - การทำใบงานเดี่ยวหรืองานกลุ่ม (แบบอัตนัย) - การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	๑๕ %
๕	ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลขการสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ <u>ความรับผิดชอบหลัก</u> ข้อ ๔.๒.๕ (๑)	- การนำเสนอหน้าชั้นเรียน - การส่งงานผ่านทาง MCU e- Learning - การนำเสนองานกลุ่ม โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านสื่อแบบ Power Point)	ตลอดภาคการศึกษา	๑๕ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

คนอง ว่างฝ้ายแก้ว. รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระครูสุตธรรมภาณี. รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา. ขอนแก่น: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต ขอนแก่น, ๒๕๖๐.

วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ. พระมงคลวิเสสสถา. กรุงเทพมหานคร: หสน. อาหารการพิมพ์, ๒๕๔๖.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

พระธรรมโกศาจารย์, ศ. ดร. (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). พุทธวิธีการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

ฤทธิ์ชัย แกมภาค. รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๙.

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กรมศิลปากร. ภาพยนตร์มหาชาติ. พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๐๗.

_____. มหาชาติคำหลวง. พระนคร: คลังวิทยา, ๒๕๑๑.

คุณ โทชน์. พุทธศาสนากับสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอ.พรินต์ติ้ง เฮาส์, ๒๕๔๕.

ติน ปรัชญพฤทธิ. ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัท วิชั่น พรินต์ แอนด์ มีเดีย จำกัด, ๒๕๔๙.

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รัตนไตร, ๒๕๔๙.

นงเยาว์ ชาญณรงค์. ศาสนากับสังคม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕.

นิตย สัมมาพันธ์. การบริหารเชิงพุทธ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๙.

บุญทัน ดอกไธสง. รัฐประศาสนศาสตร์เปลี่ยนโลก. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒.

พระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร). กรรมที่ปณี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, ๒๕๔๑.

พระมหาณรงค์ กนต์สีโล. จุดเด่นของพระพุทธศาสนา. เชียงใหม่: ทริโอแอดเวอร์ไทซิง แอนด์ มีเดีย, ๒๕๔๘.

พระมหาธรรมรัต อริยธมโม. “การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักรัฐศาสตร์ที่มีในพระไตรปิฎก”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศา

สนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

พระมหาธรรมราชาที่ ๑ พญาลิไท, กรมศิลปากร. **ไตรภูมิพระร่วง ฉบับตรวจสอบใหม่.** กรมศิลปากร: กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์, ๒๕๑๔.

พิทยา บวรวัฒนา. **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ.** พิมพ์ครั้งที่ ๑๒. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศักดิ์โสภการพิมพ์, ๒๕๕๒.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. **มังคลัตถปิณีแปล** พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

สนิท ตั้งทวี. **วรรณคดีและวรรณกรรมศาสนา.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๗.

สมเด็จพระพนรัตน์. **สังคีตยวงค์.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

สมเด็จพระวันรัตน์. **สังคีตยวงค์ พงศาวดาร เรื่องสังคายนาพระธรรมวินัย สมเด็จพระวันรัตน์ วัดพระเชตุพน ในรัชกาลที่ ๑ แต่งภาษามคร พระยาปริยัติธรรมธาดา (แพ ตาลลักษณณ) เปรียญ แปลเป็นภาษาไทย.** คณะสงฆ์วัดพระเชตุพน จัดพิมพ์ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมปัญญาบดี (ถาวร ตีสานุกโร เจริญพานิช) อดีตเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพน วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘. พระสุธีธรรมานุวัตร (เทียบ สิริญาโณ, ป.ธ. ๙, Ph.D.) (บรรณาธิการ). กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๘.

สุทธิพงศ์ ต้นตยาพิศาลสุทธิ. **หลักพระพุทธศาสนา.** กรุงเทพมหานคร: กองศาสนศึกษา กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๕.

อุทัย เลาหวิเชียร. **รัฐประศาสนศาสตร์: ลักษณะวิชามิติต่างๆ.** พิมพ์ครั้งที่ ๘. สำนักพิมพ์เสมาธรรม, ๒๕๔๔.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ได้รับการประเมินผลจากนิสิต โดยมีผลการประเมินความสอดคล้องตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

๑.๑ ด้านเนื้อหาวิชา

- ๑) มีการแจ้งให้นิสิตทราบเกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชา ขอข่ายเนื้อหาหารายวิชา แผนการสอน
- ๒) การจัดลำดับเนื้อหาเป็นไปอย่างมีระบบและขั้นตอนชัดเจน
- ๓) ได้รับความรู้ในรายวิชานี้ครบถ้วนตามแผนการสอน
- ๔) สอนเนื้อหาหารายวิชาให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๕) นำเสนอประเด็นใหม่ๆ ที่ทันสมัยในกรอบเนื้อหาหารายวิชา

๑.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอน

๑) มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลายทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

๒) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

๓) ให้ข้อมูลและชี้แนะแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

๔) จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

๕) มีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมที่มีสารประโยชน์ในกิจกรรมการเรียนการสอน

๖) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นในการเรียนการสอน

๗) มีการวัดผลและประเมินผลหลายรูปแบบ

๑.๓ ด้านคุณธรรม จริยธรรมของอาจารย์

๑) มีความเมตตา กรุณา ปราศจากอคติต่อผู้เรียน

๒) มีความอดทนต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้เรียนในขณะที่ทำการเรียนการสอน

๓) ปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพนับถือทั้งในและนอกเวลาปฏิบัติงานสอน

๔) มีเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ตรงต่อเวลาและอุทิศตนให้การสอนเต็มที่

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ขอเสนอแนะผ่านเวบบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากการสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ใช่

อาจารย์ประจำหลักสูตร

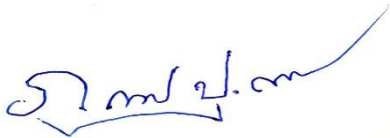
- มีการตั้งคณะกรรมการในหลักสูตร/สาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/อาจารย์ผู้บรรยาย อาจารย์ ดร.ภูกาญจนภุชฎี ปุณฺณรัมย์, ป.ธ. ๙

ลงชื่อ _____ วันที่รายงาน ๑๑ พ.ค. ๖๖ _____

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ ดร.เรียงดาว ทวะชาลี

ลงชื่อ _____ วันที่รับรายงาน ๑๒ พ.ค. ๖๖ _____